

Коробейник Оксана Степанівна
Головний спеціаліст відділу
обслуговування ветеранів та осіб
з інвалідністю управління соціальної політики ТМР
kseniyabos@gmail.com

ПРАКТИКА РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ

В усіх країнах світу та в будь-яких соціальних групах завжди є особи з інвалідністю, які потребують особливого ставлення, як з боку держави так і з боку суспільства. Рівень державного соціального захисту осіб з обмеженими можливостями є відображенням рівня розвитку суспільства в цілому. Обов'язком держави і суспільства є забезпечення належного соціального захисту і підтримки осіб з інвалідністю, їх соціальної інтеграції, створення рівних можливостей для самореалізації, повноцінного життя, здобуття освіти і працевлаштування [4]. Саме тому реабілітація, як система комплексних заходів є така необхідна.

Реабілітація осіб з інвалідністю - система медичних, психологічних, педагогічних, фізичних, професійних, трудових, фізкультурно-спортивних, соціально-побутових заходів, спрямованих на надання особам допомоги у відновленні та компенсації порушених або втрачених функцій організму для досягнення і підтримання соціальної та матеріальної незалежності, трудової адаптації та інтеграції в суспільство, а також забезпечення осіб з інвалідністю технічними та іншими засобами реабілітації і виробами медичного призначення [3].

Для України проблема створення ефективної системи реабілітації осіб з інвалідністю, та професійної підготовки фахівців, які працюють у сфері відновлення здоров'я в профільних центрах, як і в цілому соціальний захист цієї категорії населення є особливо актуальною, у зв'язку із постійним зростанням інвалідності в українському суспільстві.

На сьогоднішній день проблема реабілітації осіб з інвалідністю в Україні потребує багато зусиль та часу щоб знайти реальні шляхи їх вирішення. В Україні станом на 2017 рік налічувалось приблизно 2,8 млн. осіб з інвалідністю, у тому числі 153 тис. дітей, майже половина яких знаходиться в працездатному віці та потребує реабілітації [2]. Це зумовлено низьким рівнем екологічної культури, незадовільним станом

системи охорони здоров'я, соціально-економічним розвитком, недостатньою безпекою та охороною праці, наслідками Чорнобильської катастрофи, Другої світової війни, війни в Афганістані, а також проведенням бойових дій в зоні антитерористичної операції на території нашої держави.

Зважаючи на це, метою статті є проведення аналізу практики реабілітації осіб з інвалідністю в Україні.

Варто розуміти, що у зв'язку із суттєвим зростанням інвалідності в Україні зростає і потреба в наданні якісних реабілітаційних послуг, які б допомогли особі з інвалідністю відновити чи покращити рівень здоров'я, адаптуватись у суспільство, пройти усі етапи соціалізації. Реабілітація осіб з інвалідністю – процес, що потребує залучення кваліфікованих фахівців різного профілю, розширення державних програм, активного впровадження сучасних технологій у відновлювальний процес, створення багатопрофільних реабілітаційних центрів. Та на жаль діюча система реабілітаційної інфраструктури в Україні, яка б сприяла усуненню обмежень життєдіяльності осіб з інвалідністю найбільш повній їх компенсації, значно відстає від наявних потреб і не відповідає вимогам сьогодення. На Україні за останні роки хоча і прийняли низку нормативно-правових актів, змінили і внесли поправки до Законів щодо забезпечення належних умов для реалізації комплексної реабілітації осіб з інвалідністю, проте всі ці зміни є переважно декларативними, та не забезпечені матеріальними ресурсами й управлінськими механізмами їх впровадження.

Все це ще раз свідчить про те, що чинна система реабілітації осіб з обмеженими фізичними можливостями і її правове забезпечення не відповідає міжнародним зобов'язанням, які взяла на себе Україна. Підтвердження невідповідності реабілітаційної системи України міжнародним стандартам подає й Всесвітня організація охорони здоров'я (далі – ВООЗ), місія якої проводила відповідну оцінку у грудні 2015 року [5], а її учасники відвідали у Києві низку медичних закладів та центрів соціального захисту, щоб зрозуміти систему надання реабілітаційної допомоги, соціальні аспекти реабілітації та умови життя осіб з інвалідністю в країні.

Окрім цього, оцінювальною місією констатовано те, що послуги реабілітації в Україні традиційно надаються в курортному середовищі, а законодавство щодо реабілітації в Україні фрагментоване й позбавлене координації між уповноваженими міністерствами та організаціями. Також

спеціалістами ВООЗ було зазначено, що українське кадрове забезпечення реабілітації не досягає світових та європейських стандартів.

У процесі розгляду комісія прийшла до висновків. Що формально показники кількості осіб з інвалідністю, що проходять реабілітацію в нашій державі, не є аж надто низькими. Однак варто погодитися, що державою фактично не здійснюється моніторинг результативності отриманих реабілітаційних послуг та ефективності діяльності зазначених реабілітаційних установ.

Занепокоєння експертів також викликала недоступність реабілітаційних послуг для людей з інвалідністю у сільській місцевості: установи розташовані по країні нерівномірно: в одній області спостерігається функціонування декількох реабілітаційних закладів різного підпорядкування, в іншій вони відсутні взагалі.

Окрім цього, заклади системи охорони здоров'я та освіти, де надаються послуги, в переважній більшості архітектурно недоступні для людей з інвалідністю. Не використовуються принципи універсального дизайну та розумного пристосування. Іншою не менш важливою проблемою є відсутність доступного транспорту та інфраструктури, що ускладнює відвідування реабілітаційних установ різного відомчого підпорядкування для людей з інвалідністю [1].

Все це свідчить про те, що сучасний стан законодавчого закріплення реабілітації осіб з інвалідністю потребує формування якісно нового, проєвропейського погляду, а також ґрунтовної та систематичної підтримки зі сторони держави та громадських утворень.

Підсумовуючи зазначимо, що система надання реабілітаційної допомоги в Україні має змінюватись за зразком найкращих стандартів, прийнятих у європейських країнах. Необхідно реформувати і модернізувати систему надання реабілітаційних послуг за допомогою внесення змін, прийняття нових нормативно-правових актів, що дасть змогу сформувати якісну реабілітаційну систему для забезпечення повноцінної інтеграції осіб з інвалідністю до суспільного життя.

Список використаних джерел:

1. Байда Лариса. Звіт про ситуацію із надання реабілітаційних послуг для людей з інвалідністю. / Національна асамблея людей з інвалідністю України, 2013.

2. Законодавчі засади правового регулювання реабілітації інвалідів: сучасний стан та напрями удосконалення / В. П. Мельник. //Часопис

Національного університету «Острозька академія». Сер. : Право. 2014. № 2.: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Choasp_2014_2_22.

3. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» (Верховна Рада України; від 06.10.2005 р., № 2961-IV).

4. Лепський В. В. Семененко О. В., Макаренко С. В/ До питання реабілітації інвалідів в Україні. *Український вісник медико-соціальної експертизи*. 2012. № 3. С. 44-49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujmse_2012_3_9.

5. Оцінка системи реабілітації в Україні. Оціночна місія ВООЗ. Грудень 2015. URL: [//www.physrehab.org.ua/tl_files/Docs/Assessment%20of%20the%20Rehabilitation%20System%20in%20Ukraine.%20Summary%20rstr%20UKR.pdf](http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Docs/Assessment%20of%20the%20Rehabilitation%20System%20in%20Ukraine.%20Summary%20rstr%20UKR.pdf).

Королюк Сергій Петрович

Головний державний ревізор-інспектор
відділу адміністрування ПДВ
Тернопільського управління ГУ ДФС
у Тернопільській області
s.kor74@meta.ua

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СПРАВЛЯННЯ ПДВ В УКРАЇНІ

Протягом років існування ПДВ в Україні цей податок завжди адмініструвало два органи: Державна фіскальна служба та Державна митна служба. Фіскальна служба відповідає за адміністрування ПДВ з вироблених в Україні товарів та за відшкодування ПДВ. Водночас Митна служба адмініструвала ПДВ з ввезених в Україну товарів. На даний час ці служби об'єднані в одну структуру – ДФС України.

Найбільшою проблемою адміністрування ПДВ в Україні вважається недотримання правил оподаткування, тобто зловживання та ухилення від сплати податків. Німецька консультативна група та Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, спираючись на міжнародний досвід, наводять ряд причин, це:

- ухилення від реєстрації як платника ПДВ;
- заниження отриманої виручки;
- зарахування до податкового кредиту сум податку сплаченого за товари/послуги, що входять до валових витрат, проте використовуються для виробництва товарів, продаж яких звільнено від ПДВ; найчастіше це уможлиблюється у випадку підприємств, які продають звільнені та не